

stiller herefter de fire lovforslag til *vedtagelse* med de af henholdsvis landbrugsministeren og indenrigsministeren foreslåede ændringer, hvorom der henvises til de ledsagende bemærkninger.

Et *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) kan ikke medvirke til lovforslagenes vedtagelse i den foreliggende form, da de ikke tjener det nationale formål, hvormed de er motiveret, men medfører omfattende og skadelige indgreb i ejendomsretten og i den hidtil anerkendte ret til erhvervsudøvelse inden for landbruget. Forslagene vil tillige hæmme den af udviklingen så stærkt påkrævede strukturrationalisering af landbrugerhvervet.

Udvalget har ikke modtaget en tilfredsstillende begrundelse for, at det skulle være nødvendigt allerede i denne folketings-samling at gennemføre de foranstaltninger, lovforslagene tilsigter. Skønt det i fjor var den almindelige opfattelse, at Danmark stod umiddelbart over for sin tilslutning til fællesmarkedet, mente regeringen at kunne vente indtil den 23. januar 1963 med at fremsætte forslagene. Siden er markedsforhandlingerne imidlertid brudt sammen og Danmarks optagelse i Romunionen i bedste fald udskudt til et ubestemt tidspunkt. Der skulle herefter være rimelig tid til en omhyggelig behandling og indgående drøftelse af forslagene og deres konsekvenser for den fremtidige samfundsudvikling. Alligevel ønskes de nu gennemført uden hensyn til fællesmarkedet, hvilket kun kan skyldes, at det er hensigten at fremme helt andre formål end de nationalpolitiske. Dette fremgår da også direkte af forslagene og de oplysninger, der er meddelt udvalget.

Udvalgsarbejdet har ikke givet tilstrækkelig mulighed for en saglig og detaljeret behandling af forslagene. Det påbegyndtes med gennemgang af lovforslagene den 2. april, og der har siden været 15 mødedage for folketingets partier til at behandle forslagene og udarbejde andre synspunkter end regeringens. Som et afgørende grundlag for sin deltagelse i forhandlingerne stillede mindretallet gennem udvalget den 19. april 1963 spørgsmål til justitsministeren vedrørende forkøbsrettens grundlovmæssighed. Mindre-

tallets alternative forslag måtte ifølge sagens natur i høj grad bero på, hvordan disse spørgsmål blev besvaret. Besvarelsen blev imidlertid først forelagt i udvalget den 7. maj, og så sent som den 2. maj modtog udvalget vigtige ændringsforslag både fra indenrigsministeren og landbrugsministeren. Disse ændringsforslag, der var foranlediget af mindretallets virksomhed i udvalget, viser bl. a., at regeringen selv langt fra var færdig med lovforslagene på det tidspunkt, hvor de blev fremsat i folketinget, og de medførte yderligere, at mindretallet måtte tage sine alternative forslag op til fornyet overvejelse, inden de kunne fremsættes i udvalget. Mindretallet, der afleverede sin forhandlings-skitse 9. maj, har herefter kun haft en uge til at formulere sine synspunkter over for lovforslag, som regeringen med centraladministrationens bistand har haft år til at udforme. Behandlingens i enhver henseende utilfredsstillende karakter fremgår i øvrigt også af den omstændighed, at betænkning over lovforslagene er afgivet til folketinget på et tidspunkt, hvor der endnu ikke er kommet svar på de spørgsmål om forslagernes grundlovmæssighed, som mindretallet med hele udvalgets tilslutning har stillet til de juridiske professorer ved Københavns og Århus universiteter.

Mindretallet forbeholder sig sin stilling til denne lovgivnings juridiske grundlag, indtil svaret fra retsvidenskaben foreligger.

Mindretallet har klart tilkendegivet, at det ønsker at medvirke til, at der tilvejebringes det fornødne værn mod udlændinges opkøb af dansk ejendom, og det har i sin forhandlingsskitse derfor stillet forslag om, at der gennemføres en skærpelse af loven om erhvervelse af fast ejendom, således at denne uden særlig tilladelse fremtidig kun kan foretages af personer, der har boet i Danmark enten sammenlagt mindst fem år eller de sidste to år umiddelbart før erhvervelsen. En sådan skærpelse er i overensstemmelse med principper, der er tiltrådt af Romunionen, og vil tilgodese det nationale hensyn i langt højere grad end de foreliggende lovforslag. Den af mindretallet foreslåede skærpelse vil i alle tilfælde også efter 1970 have virkning for udlændinges erhvervelse af sommerhus eller sommerhusgrund til eget brug.